

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719202480
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719202480.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov Ing. JUDr. Miroslava Mandáka a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci navrhovateľky L. R., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXXX, T., právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Jozef Plačko, s.r.o. so sídlom Považská Bystrica, Námestie A. Hlinku 29/34, proti Y. Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom T. F., Q. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Ing. Elenou Divko, PhD., advokátkou, AK Skalica, Gorkého 1/A, o návrhu na zvýšenie výživného, o odvolaní Y. Y. R., otca navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. novembra 2019, č.k. 7Pc/12/2019-76, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.9.2015 č.k. 4P/55/2015-29 tak, že otcovi navrhovateľky Y. Y. R., nar. XX.X.XXXX zvýšil výživné na navrhovateľku L. R., nar. XX.X.XXXX zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur mesačne od 4.9.2019, ktoré bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Výrokom II. zameškané výživné za obdobie od 4.9.2019 do 31.12.2019 v sume 390,- eur je otec navrhovateľky Y. Y. R., nar. XX.X.XXXX povinný uhradiť k rukám navrhovateľky L. R., nar. XX.X.XXXX v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica rozsudkom zo dňa 8.9.2015 č.k. 4P/55/2015-29, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.10.2015, zveril v tom čase maloletú navrhovateľku L. R., nar. XX.X.XXXX a jej maloletú sestru V. R., nar. XX.X.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov R. a X. R. a otca Y. Y. R. zaviazal k povinnosti prispievať na výživu navrhovateľky sumou 120,- eur mesačne a na výživu jej maloletej sestry V. sumou 100,- eur mesačne od 1.10.2015 k rukám starých rodičov R. a X. R.. V čase určenia výživného bola navrhovateľka maloletá, navštevovala 2. ročník Gymnázia v Považskej Bystrici. Starí rodičia, s ktorými žila v spoločnej domácnosti, vzhľadom na jej častú chorobnosť doplácali za lieky mesačne sumu 20-30,- eur. Navrhovateľka navštevovala výtvarný odbor na základnej umeleckej škole, v súvislosti s čím starí rodičia uhrádzali polročne školné vo výške 20,- eur. Obaja starí rodičia navrhovateľky R. R. a X. R. v čase zverenia navrhovateľky a jej mladšej sestry V. do ich náhradnej osobnej starostlivosti boli na starobnom dôchodku, ktorý poberali starý otec vo výške 350,- eur a stará matka vo výške 270,- eur mesačne. Otec navrhovateľky v čase určenia výživného vo svojom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2014 deklaroval príjmy zo živnosti vo výške 19.577,86 eur a výdavky vo výške 19.246,51 eur. Vo svojom vyjadrení pred Okresným súdom Považská Bystrica dňa 8.9.2015 uviedol, že jeho mesačný príjem z podnikania predstavuje sumu 2.500,- eur brutto. Súčasne uviedol, že jeho mesačné výdavky predstavujú sumu 3.180,- eur. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu

Považská Bystrica zo dňa 8.9.2015 č.k. 4P/55/2015-29 vyplýva, že súd neuveril tvrdeniam otca o ním deklarovanom príjme z podnikateľskej činnosti, keď je logicky nemožné, aby žil z príjmu svojej manželky, ktorej podľa vlastného vyjadrenia, mesačne vypláca mzdu vo výške 50,- eur. Súd zároveň konštatoval, že pokiaľ má otec finančné prostriedky na splácanie úverov, ktoré si zobral na kúpu motorového vozidla vo výške 12.000,- eur, rekonštrukciu bytu vo výške 10.000,- eur a na podnikanie vo výške 10.000,- eur, tieto výdavky nemôžu byť zohľadnené na úkor plnenia si jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom L. a V. R.. Navrhovateľka, hoci dňa 19.9.2016 dovŕšila plnoletosť, stále nie je schopná sama si zabezpečovať prostriedky na svoju výživu, keďže v školskom roku 2019/2020 začala navštevovať dennou formou 2. ročník na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave v študijnom programe architektúra a urbanizmus. V tejto súvislosti počas pracovných dní v týždni býva v Bratislave na vysokoškolskom internáte, za ktorý mesačne uhrádza sumu 82,- eur. Počas víkendov sa zdržiava u svojich starých rodičov v obci Papradno a jej mesačné náklady na dochádzanie do Bratislavy a späť a tiež náklady na zakupovanie električky v Bratislave mesačne predstavujú sumu 41,- eur. V súvislosti s vysokoškolským štúdiom mesačne uhrádza poplatok za internet a telefón vo výške 20,- eur. V súvislosti so štúdiom architektúry je navrhovateľka nútená každý mesiac zakupovať si študijné pomôcky ako sú výkresy, skriptá, rysovacie pomôcky, prefotiť rôzne študijné materiály, na čo mesačne, podľa vlastného vyjadrenia, vynakladá sumu 30,- eur. Podľa lekárskej správy MUDr. Márie Lokšenincovej, všeobecného lekára pre deti a dorast zo dňa 13.11.2019 navrhovateľka je od roku 2016 opakovane vyšetrovaná a liečená gastroenterológom pre poruchy trávenia, bolesti brucha, deficit laktózy, pričom je u nej geneticky potvrdené vysoké riziko celiakie. V roku 2019 bolo u nej vyslovené podozrenie na potravinovú alergiu a bola odporučená na alergologické vyšetrenie. Uvedené ochorenia a zdravotné ťažkosti u navrhovateľky vyžadujú úpravu jedálnička, špecifickú diétu, čo podľa uvedenej lekárskej správy je finančne náročné. Ďalej je navrhovateľka sledovaná v nefrologickej ambulancii z dôvodu recidívy infektov močových ciest pre pozitivitu rodinnej anamnézy zo strany zomrelej matky. Tieto recidivujúce infekty močových ciest si vyžadujú z jej strany zvýšenú starostlivosť a primerané oblečenie a obuv, chrániace pred prechladnutím. Podľa vyjadrenia navrhovateľky na pojednávaní dňa 29.10.2019, táto v súvislosti so svojimi zdravotnými ťažkosťami dopláca na lieky Hylak Forte mesačne sumu 20,- eur a na zakupovanie ďalších liekov, obsahujúcich enzýmy zľahčujúce trávenie, štvrtročne dopláca sumu cca 26,- eur. Navrhovateľka pre vylepšenie svojej finančnej situácie na dohodu o vykonaní práce pracuje v prevádzke Pizzerie v Papradne, predovšetkým počas víkendov, kde podľa správy jej zamestnávateľa X. V., F. dosiahla za obdobie od 1.4.2019 do 30.9.2019 priemerný mesačný zárobok vo výške 197,28,- eur netto. Na pojednávaní dňa 29.10.2019 navrhovateľka tiež uviedla, že počas letných školských prázdnin v mesiaci júl 2019 neoficiálne pracovala aj v zmrzlinárni v Považskej Bystrici, pričom za uvedený mesiac dosiahla zárobok vo výške 70,- eur. Navrhovateľka v dôsledku úmrtia svojej matky je poberateľkou sirotského dôchodku, ktorý jej bol na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 29.11.2018 č. 985 919 5104 0 zvýšený od 1.1.2019 na sumu 129,70 eur mesačne. Otec navrhovateľky Y. Y. R. v súčasnej dobe okrem navrhovateľky má ešte stále dve ďalšie vyživovacie povinnosti, a to k maloletej V. R., nar. XX.X.XXXX, na výživu ktorej mesačne prispieva k rukám starých rodičov R. a X. R., sumou 100,- eur mesačne a k maloletej W. R., ktorá sa narodila dňa 23.6.2009 z jeho terajšieho manželstva s K. R.. V roku 2017 otec navrhovateľky ukončil podnikateľskú činnosť v Slovenskej republike a odsťahoval sa bývať do Českej republiky, kde sa zamestnal v spoločnosti ABEKO DENTIST, s.r.o., so sídlom v Karvinej a kde podľa správy tohto zamestnávateľa dosiahol za obdobie od 1.1.2019 do 30.9.2019 priemerný mesačný zárobok vo výške 30.589,78 Kč, to t.j. 1.223,60 eur. Jeho manželka K. K. R. je rovnako zamestnaná v spoločnosti ABEKO DENTIST, s.r.o., so sídlom v Karvinej, kde podľa správy tohto zamestnávateľa za to isté obdobie dosiahla priemerný mesačný zárobok vo výške 15.518,75 Kč, t.j. 620,80 eur netto. Otec navrhovateľky žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a ich maloletou dcérou W. v rodinnom dome v meste Karviná v Českej republike, ktorý v mesiaci august 2019 zakúpili za sumu 4.000.000,- Kč. Na uhradenie kúpnej ceny čerpali hypotekárny úver v celkovej výške 4.000.000,- Kč, ktorý podľa vyjadrenia otca navrhovateľky splácajú v mesačných splátkach po 14.026,- Kč. S navrhovateľkou sa jej otec nestýka, nad rámec súdom určeného výživného jej neprispieva, a to ani zakupovaním darčiekov pri príležitosti menín, narodenín, Vianoc a pod.

2. Z vykonaného dokazovania, v zmysle ust. § 62 ods. 1, 2, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, mal súd prvej inštancie za preukázané, že od určenia výživného došlo ako na strane navrhovateľky, tak aj na strane jej otca k zásadnej zmene pomerov, ktorá zmena v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine odôvodňuje novú úpravu výšky výživného. Od určenia výživného uplynula doba viac ako 4 rokov, za ktorú sa navrhovateľka stala vekovo staršia a fyzicky vyspelejšia. Dennou formou začala navštevovať vysokú školu mimo svojho trvalého bydliska, čím sa

jej nepochybne zvýšili náklady, jednak na uhrádzanie svojich bežných životných potrieb, ale aj náklady spojené s vysokoškolským štúdiom. Navrhovateľka, hoci už v roku 2016 dovŕšila plnoletosť, stále nie je schopná sama si zabezpečovať prostriedky na svoju výživu, a to z dôvodu prípravy na svoje budúce zamestnanie formou denného vysokoškolského štúdia. Z uvedeného dôvodu je stále odkázaná na platenie výživného zo strany jej otca, a to napriek skutočnosti, že je poberateľkou sirotského dôchodku a že finančné prostriedky sa snaží zabezpečovať aj napriek plneniu si svojich študijných povinností formou brigádnickej činnosti alebo prác vykonávaných na základe dohody o vykonaní práce. Na druhej strane treba uviesť, že v porovnaní s dobou určenia výživného sa jej otcovi vylepšila jeho finančná situácia, keď, ako sám uviedol, z dôvodu nízkeho zárobku bol nútený spolu so svojou manželkou a jej spoločnou maloletou dcérou W. , odsťahovať sa do Českej republiky, kde začal od roku 2017 pracovať v spoločnosti ABEKO DENTIST, s.r.o., so sídlom v Karvinej. V uvedenej spoločnosti je otec zamestnaný spolu s jeho manželkou, pričom otec navrhovateľky dosahuje priemerný mesačný zárobok vo výške 1.223,60 eur netto, jeho manželka priemerný mesačný zárobok vo výške 620,80 eur netto. O zlepšení sa celkovej finančnej situácie svedčí fakt, že v mesiaci august 2019 si spolu s manželkou v meste Karviná zakúpili rodinný dom za kúpnu cenu 4.000.000,- Kč, pričom hypotekárny úver, ktorý v tejto súvislosti čerpali, sú schopní splácať v mesačných splátkach po 14.026,- Kč. Otec sa pritom s navrhovateľkou nestretáva a nad rámec súdom určeného výživného jej neprispieva ani zakupovaním darčiekov pri príležitosti menín, narodenín, Vianoc a pod. Zmena pomerov, ktorá od určenia výživného na strane navrhovateľky a jej otca nastala, je zásadná a je dôvodom na zmenu výšky výživného. Navrhovateľkou požadované výživné vo výške 220,- eur v plnom rozsahu odzrkadľuje jej odôvodnené potreby, a to aj po zohľadnení skutočnosti, že navrhovateľka je poberateľkou sirotského dôchodku a že si finančné prostriedky z vlastnej iniciatívy zabezpečuje aj vlastnou prácou. Navrhovateľkou navrhnuté výživné vo výške 220,- eur tiež odzrkadľuje reálne možnosti a schopnosti otca maloletej, a to vzhľadom na výšku jeho mesačného príjmu, ako aj jeho skutočné mesačné výdavky. Preto súd na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, t.j. otcovi zvýšil výživné na navrhovateľku zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur mesačne od 4.9.2019 s tým, že zameškané výživné za obdobie od 4.9.2019 do 31.12.2019 v sume 390,- eur súd v zmysle ustanovenia § 232 ods. 3 Zákona o rodine zaviazal otca navrhovateľky Y. Y. R. uhradiť navrhovateľke v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal Y. Y. R., otec navrhovateľky, v zákonnej lehote odvolanie namietajúc nesprávne právne posúdenie veci /§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP a nesprávne a neúplne zistený skutočný stav veci /§ 62 ods. 1 CMP/. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh zamietol. Uviedol, že navrhovateľka dosahuje celkový príjem vo výške 270-300,- eur /výživné od otca, sirotský dôchodok a výživné od starých rodičov/, pričom otec nemôže, poukazom na svoj príjem, prispievať dcére nad rámec bežných výdavkov. Namietal stravné vo výške 200,- eur, cestovné náklady vo výške 55,50,- eur, výdavky na telefón, zdravotnú starostlivosť/nepredloženie dokladov/, vybavenie internátu. V čase posledného rozhodnutia vychádzal súd z príjmu otca vo výške 1.000,- eur. V súčasnosti dosahuje príjem vo výške 1.233,60,- eur. Teda k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného nedošlo. Otec sa rozhodol pre odchod do Českej republiky z dôvodu dosahovania nízkeho príjmu. Nežije nadštandardne. S manželkou bývali v nájme, za ktorý platili mesačne sumu 12.000,-Kč. V súčasnosti otec spláca hypotéku na rodinný dom vo výške 14.026,-Kč, za elektriku platí 1.700,-Kč, plyn 3.900,-Kč, vodné 1.800,-Kč štvrťročne, poistenie hypotéky 1.876,-Kč štvrťročne, stravu 15.000,- Kč, výživné 200,- eur a 100,- eur na tretiu dcéru. Otec spláca mesačne úver vo výške 350,- eur, ktorý so zobral na rekonštrukciu bytu. Predmetný byt sa predal a finančné prostriedky boli vyplatené všetkým trom dcéram. Na maloletú W. rodinné prídavky v Českej republike nepoberá. Maloletá W. je astmaticka, ochorenie si vyžaduje dlhodobé liečenie a hospitalizácie. Navrhovateľka chodí na drahé zahraničné dovolenky. V spoločnej domácnosti s nimi žije syn manželky, ktorý je študentom vysokej školy, pričom jeho mesačné výdavky na štúdium nepresahujú sumu 220,- eur. Príjem otca navrhovateľky je vo výške 1.093,75,- eur a príjem manželky vo výške 550,- eur. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.06.2016, sp. zn. 10CoP/15/2016 a určenie výživného vo výške 20-30% z čistého príjmu povinného rodiča. Dcéra má lepšie možnosti a majetkové pomery, keď na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22.01.2018 získala sumu vo výške 23.333,34,- eur, čo však súd nezobral do úvahy. Záverom zdôraznil, že v zahraničí je bežné, že si dieťa počas štúdia zoberie pôžičku. Zo strany súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tým, že zvolil svojvoľný postup a odmietol spravodlivosť.

4. Navrhovateľka v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec opakovane uviedol, že platí od roku 2015 také výživné, aké mal platiť až teraz, poukazom na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoP/15/2016. V citovanom rozhodnutí je uvedené, že okrem prihladenia na schopnosti, faktické príjmy a iné možnosti povinného poukazom na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce je potrebné vyhodnotiť aj majetkové pomery oboch povinných rodičov, ktorý zahŕňa majetok rodičov ako i ich životný štandard. V pôvodnom rozhodnutí je správne posúdený celkový postoj otca, keď deklaroval splácanie troch úverov vo výške 650,- eur mesačne a príjem vo výške 331,35,- eur mesačne. Otec súčasne poukazuje na výdavky navrhovateľky vo výške 527,50,- eur mesačne, ktoré sú nad rámec bežných potrieb ako i poberanie sirotského dôchodku a výživného zo strany starých rodičov, pričom o navrhovateľku dlhodobo neprejavuje záujem. Starí rodičia sa dobrovoľne podieľajú na vykrývaní chýbajúcich finančných prostriedkov zo strany povinného otca i napriek svojmu veku, zdravotnému stavu, čím sanujú povinnosť otca. Poukázala na vzťah otca k navrhovateľke, keď navrhovateľka žiadala otca o vysvetlenie, z akého dôvodu si 4 mesiace neplní vyživovacia povinnosť. Reakciou bolo vyjadrenie otca, aby mu dala pokoj, nemá ho kontaktovať, majú na neho so sestrou zabudnúť a žiť si svoj život. Viackrát sa snažili so sestrou otca kontaktovať, on o to nestál a vždy ich odbil, nereagoval na telefonáty či sms správy. Cesta z hlavnej stanice v Bratislave na študentský preukaz ISIC stojí 4,05,- eur, miestenka 1,- eur. Lístky na vlak sú formálne zadarmo, ich počet je však limitovaný. Kvôli práci chodí každý týždeň domov, preto na cestovnom zaplatí 32,4,- eur, s miestenkou 40,4,- eur. Za električku zaplatí 13,45,- eur a cestovné autobusom z Považskej Bystrice do Papradna- Podjavorník 1,05,- eur. Spolu cestovanie domov stojí oprávnenú cca 60,- eur mesačne. Navrhovateľka má výdavky za mobil, pre pripojenie na internet, stravné s intoleranciou laktózy. Má trvajúce problémy, trpí chronickým zápalom močových ciest. Matka oprávnenej zomrela na rakovinu močového ústrojenstva, preto navrhovateľka každoročne absolvuje nefrologickú a urologickú ambulanciu. Preventívne si zakupuje URO-VAXOM, vitamínové doplnky, má výdavky na hygienické potreby, bývanie. Za školské pomôcky zaplatí mesačne 20-30,- eur / výkresy, pentelky, maslový kartón na modely, grafické fixky/. Pre štúdium si musela zakúpiť počítač. K náhodným výdavkom patria dioptrické okuliare, počítač, vybavenie internátu, prihlášky na vysokú školu. Namietala tvrdenia otca o drahých dovolenkách. Na úvahe súdu ponechala tvrdenia otca, že deti si bežne zoberú pôžičku na štúdium. Pre oprávnenú je osobným sklamaním postoj otca ako povinného vo svojich súčasných vyjadreniach. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdil a oprávnenej priznal náhradu trov konania a právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), prihladnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a v podrobnostiach naň poukazuje.

6. Osoba povinná z vyživovacej povinnosti (otec) odvolaním namieta nesprávnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, na ktorých tento založil svoje vyhovujúce rozhodnutie (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a nesplnenie povinnosti súdu zistiť skutočný stav veci (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 62 ods. 1 CMP).

7. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

8. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietky z hľadiska vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami toho - ktorého účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky

vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgídias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolností každého prípadu, preto len ak by súd v odôvodnení nereagoval na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú v konkrétnostiach účastníkom, bolo by potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

9. Pokiaľ otec navrhovateľky poukázal na porušenie práva na spravodlivý proces súdom prvej inštancie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tým, že zvolil svojvoľný postup a odmietol spravodlivosť, odvolací súd uvádza, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Otec v odvolaní neuviedol a nekonkretizoval túto odvolaciu námietku, preto odvolací súd na túto neprihliadal.

10. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené.

11. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného zo strany svojho otca, ako osoby povinnej z vyživovacej povinnosti a to zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur mesačne od podania návrhu dôvodiac, že je študentkou vysokej školy a otec jej na výživu okrem bežne určeného výživného ničím neprispieva.

12. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov daných príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine, tento nárok odôvodňujúcich.

13. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2, § 63 ods. 1 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

14. Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované. Výživou dieťaťa je mienené zabezpečenie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej. Výživné pre dieťa slúži nielen k uspokojovaniu jeho výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, podľa fyzickej a duševnej vyspelosti, jeho zdravotného stavu, schopností, náklonnostiach, spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa.

Uvedené chápanie v súlade so zásadou úmernosti životnej miery dieťaťa k životnej miere rodičov. U povinnej osoby rozhodujú reálne schopnosti a možnosti poskytovať výživné. Potenciálne zárobkové možnosti rodičov nie sú dané len ich subjektívnymi okolnosťami - stránkou fyzickou a psychickou, pôjde najmä o vlohy, náklonnosti, vedomosti, skúsenosti a celkový zdravotný stav, ale aj o niektoré okolnosti objektívneho rázu, ako je výber pracovných príležitostí v určenom mieste. Zodpovednému zhodnoteniu schopností a možností rodičov je potrebné zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia vyživovaciu povinnosť podľa Zákona o rodine.

15. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že posledná úprava vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke bola určená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 08.09.2015, č. k. 4P/55/2015-29. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v tom čase bola navrhovateľka maloletá, navštevovala 2. ročník Gymnázia v Považskej Bystrici. Navrhovateľka bola v starostlivosti starých rodičov, ktorí boli poberateľmi starobného dôchodku, starý otec vo výške 350,- eur a stará matka vo výške 270,- eur mesačne. Otec deklaroval príjmy zo živnosti vo výške 19.577,86,- eur a výdavky vo výške 19.246,51,- eur. Vo vyjadrení uviedol, že dosahuje príjem vo výške 2.500,- eur brutto a výdavky vo výške 3.180,- eur. V tom čase splácal úver na motorové vozidlo vo výške 12.000,- eur, rekonštrukciu bytu vo výške 10.000,- eur, podnikanie vo výške 10.000,- eur.

16. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia, v nadväznosti na preukázaný skutkový stav, preukázané mesačné výdavky spojené s výživou dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že celková suma výživného, ktorú by mal otec platiť na dieťa podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie zodpovedá skutočným a preukázaným nákladom na výživu dieťaťa ako i zárobkovým možnostiam otca, zohľadňujúc vývoj životných nákladov, ako i príjmov starých rodičov. Rovnako je v schopnostiach a možnostiach otca zaplatiť navrhovateľke nedoplatok v súdom určenej lehote. Odvolacie námietky otca, poukazom na výdavky na dieťa, nie sú dôvodné.

17. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva. Preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Možno konštatovať, že v takto vysoko individuálnej otázke, akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti, sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2019, sp. zn. 4Cdo/148/2019).

18. V danom prípade súd prvej inštancie náležite aplikoval § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pričom zisťoval okolnosti významné z hľadiska ustálenie potrieb dieťaťa na podklade svojich individuálnych, skutkových zistení. I keď otec navrhovateľky poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, keď výživné zamestnaného rodiča na dieťa by sa malo pohybovať v rozpätí 20-30% jeho priemerného čistého zárobku, odvolací súd poukazuje na vyššie citované rozhodnutie najvyššieho súdu, keď zo žiadneho rozhodnutia nevyplýva ustálenie výšky výživného v uvedenom rozsahu, keď zovšeobecnenie nie je možné. So zreteľom na odvolaciu argumentáciu odvolací súd dopĺňa, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali, použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

19. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

20. V posudzovanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka je študentkou 2. ročníka na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Výdavky navrhovateľky predstavujú platbu 82,- eur za internát, cestovné 41,- eur, internet a telefón 20,- eur, študijné pomôcky 30,- eur. Na základe dohody o vykonaní práce pracuje v Pizzerii v Papradne a takto si mesačne zarobí 197,- eur. Súčasne je poberateľkou sirotského dôchodku vo výške 129,70,- eur. Otec navrhovateľky v súčasnosti dosahuje príjem vo výške 1.223,60,- eur. Manželka otca má príjem vo výške 620,80,- eur. Otec navrhovateľky má dve vyživovacie povinnosti a to k maloletej V., nar. XX.X.XXXX a maloletej W., nar. XX.X.XXXX. Otec žije s manželkou a maloletou W. v rodinnom dome, ktorí si zakúpili za kúpnu cenu 4.000.000,- Kč. Kúpnu cenu uhradili z hypotekárneho úveru, ktorí mesačne splácajú sumou 14.026,-Kč. Otec navrhovateľky navrhovateľke nad rámec určeného výživného ničím neprispieva.

21. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie zvýšené výživné zo strany otca v prospech navrhovateľky, je v súlade s jej vekom a odôvodnenými potrebami, ako aj osobnými, majetkovými a potencionálnymi finančnými možnosťami na strane otca ako povinného rodiča, súčasne tiež korešponduje s právom dieťaťa, podieľať sa na životnej úrovni rodiča.

22. Námitky otca poukazom na pôvodné rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 08.09.2015, sp. zn. 4P 55/2014 o určení výživného, keď neboli preskúmané výdavky v daňovom priznaní, nie sú dôvodné. V tomto smere odvolací súd uvádza, že je vylúčené, aby sa súd prvej inštancie zaoberal a preskúmaval pôvodné rozhodnutie o určení výživného z dôvodu, že reparácia súdneho rozhodnutia nie je možná. Súd prvej inštancie správne, pri zvýšení výživného, vychádzal z pôvodného rozhodnutia o určení výživného, porovnávajúc v tom čase zistené príjmy ako výdavky so súčasným stavom.

23. Odvolací súd zastáva jednoznačný názor, že rozsah určeného výživného, vzhľadom na vek a celkové odôvodnené potreby navrhovateľky, ktorá študuje na vysokej škole mimo miesta bydliska, s čím sú spojené nemalé náklady, nemožno vo všeobecnosti hodnotiť rozhodne ako nadštandardné, umožňujúce pokrývať viac, ako reálnu časť nákladov na odôvodnené potreby, ktoréhokoľvek na vysokej škole študujúceho dieťaťa, pri všeobecnej znalosti cien, či už len základnej stravy, nákladov na oblečenie, bývanie, hygienu, bežnú zdravotnú starostlivosť, náklady spojené so štúdiom dieťaťa, školskými a učebnými pomôckami, pričom výška príjmu, ktorý táto brigádnicky dosahuje (cca 197,- eur, resp. 70,- eur mesačne počas letných prázdnin) len nevýznamnou mierou je spôsobilá ich pokryť a nezbavuje povinnosti otca sa na ich úhrade v zodpovedajúcom rozsahu podieľať. Odvolací súd zdôrazňuje, že navrhovateľka je v starostlivosti starých rodičov, ktorí sa výhradne starajú o dieťa. V tomto smere, keď starí rodičia, poukazom na vek ako i výšku starobného dôchodku, by si mali zabezpečiť vlastnú existenciu a dôstojný odpočinok, starajú sa výhradne o svoje vnúčiky.

24. Otec navrhovateľky si zabezpečil bývanie a mal si byť vedomý tej skutočnosti, že splácanie úveru a finančné zaťaženie rodiny nemôže byť na úkor plnenia si vyživovacej povinnosti. Finančné zaťaženie otca je druhoradé, keď plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred záväzkami osoby povinnej platením výživného. Súčasne poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka chodí na drahé dovolenky, pričom tieto nepreukázal. Rovnako nepreukázal zlý zdravotný stav maloletej W., dlhodobé hospitalizácie, výdavky na lieky, či potrebu absolvovať ozdravný pobyt.

25. Neudržateľnou je tiež námitka otca týkajúca sa nákladov 55,50 eur ako cestovné. Jednak reálne je notorietou, že cestovné vlakom pre študentov zadarmo je obmedzené počtom lístkov, preto nemožno spravodlivo od žiadneho študenta žiadať, aby čas, ktorý má venovať štúdiu trávil skúmaním, kedy, či a v

ktorý deň a aké študijné povinnosti mu umožnia ktorý vlakový spoj stihnúť a včas si naň zabezpečiť lístok (zadarmo), nehovoriac o tom, že mu nemožno uprieť právo si zvoliť dopravný prostriedok, ktorý ho v tomto smere nebude zaťažovať prestupmi, časom tráveným na ceste, ktorý môže využiť zmysluplnejšie, pokiaľ je z hľadiska cestovných nákladov primeraný.

26. Otec tiež namietal, že navrhovateľka disponuje finančnou hotovosťou vo výške 23.333,34,- eur, ktorú sumu získala predajom nehnuteľnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že tieto finančné prostriedky z hľadiska svojho účelu predstavujú kmeňový majetok navrhovateľky a nie je racionálne udržateľný dôvod, pre ktorý by mali byť použité v čase, keď ešte nie je zárobkovo činná, či spotrebované na zabezpečenie bežných odôvodnených potrieb navrhovateľky, či už v súvislosti s nákupom stravy, cestovného, oblečenia, štúdiom a podobne teda, aby mali plniť úlohu bežného spotrebného výživného. Ich existencia nediskvalifikuje otca z jeho povinnosti platenia bežného výživného, a to až do doby, pokiaľ navrhovateľka nebude schopná sama sa živiť, teda do doby ukončenia jej štúdia na vysokej škole. Rovnako vyššie uvedenú čiastku získali aj ďalšie dve dcéry otca navrhovateľky. Na pojednávaní otec uviedol, že po smrti bývalej manželky bol byt predmetom dedičského konania. Byt nadobudla bývalá manželka počas trvania manželstva ako dar od svojich rodičov. V rámci dedičského konania byt nadobudli, každý v 1/3 dve dcéry poručiteľky a manžel, otec navrhovateľky. Otec navrhovateľky svoj spoluvlastnícky podiel na byte daroval svojej dcére W., ktorá pochádza z druhého manželstva otca. Finančné prostriedky, ktoré získala maloletá W., má uložené na svojom účte v peňažnom ústave.

27. Ďalšia odvolacia námietka otca, že v zahraničí je bežné, že si dieťa počas štúdia zoberie pôžičku, nie je dôvodná. Navrhovateľka žije a študuje na Slovensku a takáto súčasť života dieťaťa, študenta, u nás nie je bežná. Odvolací súd podotýka, že navrhovateľka stratila matku, výlučná starostlivosť je na starých rodičoch, čo je pre dieťa veľmi ťažká životná okolnosť, preto poukaz otca na poberanie sirotského dôchodku a zvýhodnenie dieťaťa, nie je správny.

28. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).